Dosar civil nr.2-5120/2023
PIGD nr.2-23164496-09-2-17112023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

14 mai 2025 mun.Bălţi

Judecătoria Bălţi, sediul Central,
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Eduard Balan
grefier Ana Cruc

în sediul instanței, în ședință publică a judecat cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lupașco Crina și Lupașco Nicolae către Roșca Lilian cu privire la încasarea prejudiciului material, moral, dobânzii contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată,

C O N S T A T Ă :

Argumentele participanților la proces:

1. Reclamanții Lupașco Crina și Lupașco Nicolae la data de 17.11.2023 au depus cerere de chemare în judecată către Roșca Lilian cu privire la încasarea prejudiciului material, moral, dobânzii contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată au indicat că, la 04.08.2023, la recomandarea cet.Dolgopol Nicolae, Lupașco Crina a transportat automobilul de model ***** în ***** pentru reparația casetei de direcție. Automobilul respectiv aparține soților Lupașco Nicolae și Lupașco Crina cu drept de proprietate comună în devălmășie.

3. Menționează că, la data de 04.08.2023 automobilul menționat a fost încredințat lui Roșca Lilian care pretindea că dispune de un atelier auto și s-a oferit de a efectua reparația casetei de direcție contra sumei de 4 000 lei. A mai indicat că este specialist în domeniu iar activitatea de reparație a automobilelor o desfășoară în mod legal.

4. La data de 09.08.2023 în încăperea în care se afla la reparație automobilul de model *****a izbucnit un incendiu iar automobilul a fost distrus în totalitate.

5. Potrivit actului de constatare a incendiului din 09.08.2023 întocmit de către Direcția Situații Excepționale Fălești, incendiul a izbucnit în interiorul garajului unde se afla automobilul cauza probabilă de producere a incendiului fiind imprudența în timpul fumatului, persoana vinovată fiind proprietarul garajului. Tot din conținutul actului de constatare rezultă că la întocmirea acestuia au participat inclusiv Roșca Lilian (persoana căreia i s-a încredința/preluat automobilul) în calitate de reprezentant al administrației obiectivului precum și Lupașco Crina – în calitate de coproprietar al automobilului.

6. La moment, caroseria automobilului de model ***** se află în ograda imobilului unde locuiește Roșca Lilian.

7. Cu referire la automobilul de model „*****menționează că acesta a fost procurat în credit în temeiul contractului de credit nr.089751047 din 24.09.2022 ulterior în temeiul contractului

de gaj nr.G-089751047 din 24.09.2023 fiind gajat în favoarea OCN„Easy Credit”SRL. Prețul achitat pentru automobil a constituit 125 000 lei dintre care 115 500 lei reprezintă creditul acordat de către OCN„Easy Credit”SRL în temeiul contractului de credit nr.089751047 din 24.09.2023. Totodată adresările lor verbale și scrise către Roșca Lilian de a le recupera costul automobilului, restituirea sumei de 4 000 lei achitată pentru reparația automobilului au fost lăsate fără examinare.

8. Pe faptul incendiului produs în garajul gospodăriei lui Roșca Lilian, la data de 09.08.2023, ora 01.25, de către Inspectoratul de Poliție Fălești a fost efectuat un control care a avut ca finalitate decizia despre rezultatul controlului înregistrată în R-2 al Inspectoratului de Poliție Fălești cu nr.3586 din 09.08.2023 prin care s-a încetat precăutarea materialului în conformitate cu prevederile art.441 alin.(1) lit.a) din Codul contravențional.

9. În cadrul acestui control a fost efectuată cercetarea la fața locului din care rezultă că incendiul s-a produs anume în gospodăria lui Roșca Lilian, amplasată în **********Or, reieșind din procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.08.2023 întocmit între 01.55-02.20 rezultă că „obiectul cercetării la fața locului este gospodăria lui Roșca Lilian, amplasată în satul *****. În gospodăria dată la ora 01.18 în garaj, în circumstanțe necunoscute s-a produs un incendiu ca rezultat fiind incendiat automobilul de model „*****” și bunurile materiale aflate în interior. La momentul cercetării la fața locului sunt prezenți pompierii, circumstanțele cazului incendiar la moment nu este cunoscut”.

10. Conform procesului-verbal de audiere a martorului Roșca Lilian din 09.08.2023 acesta a indicat că locuiește pe adresa indicată unde la data de 09.08.2023, în jurul orei 01.19 l-a trezit soția Cantorscaia Tatiana care i-a comunicat că pocnește ceva afară, după care ieșind afară a văzut că arde mașina de model „*****

11. Cu referire la automobilul incendiat, indică că prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 09.08.2023, întomcit între orele 10.05-12.17, se constată că în centrul garajului din partea stângă se află un automobil distrus complet de flăcări. Automobilul dat este amplasat deasupra puțului de revizie.

12. Potrivit actului de constatare a incendiului din 09.08.2023 rezultă că cauza probabilă a incendiului produs în garajul amplasat în gospodăria lui Roșca Lilian îl constituie imprudența în timpul fumatului iar persoana vinovată este proprietarul garajului.

13. Conform declarațiilor lui Roșca Lilian consemnate la 09.08.2023, acesta confirmă că la data de 04.08.2023 „la propunerea cet.Dolgopol Nicolae (consătean) a primit pentru a repara automobilul *****ce aparține cet.Lupașco Crina. A primit de la Lupașco Crina bani în sumă de 4 000 lei pentru piese și lucrul efectuat. Menționează că careva activități comerciale sau prestarea serviciilor oficial nu face, doar periodic se adresează unele persoane după ajutor ce ține de careva defecțiuni ale automobilelor. Menționează că nu are careva studii specializate în domeniul respectiv. Persoana Lupașco Crina cunoaște că și Dolgopol Nicolae a reparat automobilul lui la el și respectiv la adresarea lui la fel s-a adresat. În timpul primirii automobilului a confirmat defecțiunea casetei de direcție, lipsa lichidului ATF în caseta de direcție din cauza uzării. La data de 05.08.2023 a efectuat lucrări de scoatere a casetei pentru a o transmite la servis autorizat „Spartan” mun.Bălți. Alte lucrări ce ține de automobilul dat nu a efectuat. De la momentul primirii și până la depistarea incendiului automobilul se afla în garaj. Consideră că cauza posibilă de incendiere a automobilului poate fi ceva defecțiune în sistemul electric al automobilului deoarece cablurile electrice au fost conectate la acumulator (el nu a deconectat pentru a evita careva erori continuare în bloc electric de

control). Careva lucrări ce ține de partea electronică a automobilului nu efectuează. În ziua de 08.08.2023 careva lucrări cu focul deschis sau aparate termogeneratoare nu a efectuat".

14. În cadrul audierii lui Roșca Lilian, fapt consemnat prin procesul-verbal de audiere a participanților din 10.08.2023, acesta reiterează că „la data de 05.08.2023 în a doua jumătate a zilei a efectuat lucrările de dezasamblare automobilului de model „*****" număr de înmatriculare ***** pentru extragerea piesei. Piesa a fost dusă la autoservise-ul „Spartan" din mun. Bălţi la data de 07.08.2023, orele 08.00. Pe parcursul zilei de 08.08.2023, personal nu a făcut nimic, un vecin a intrat în ospeție, au băut cu vecinul cafea în interiorul garajului. Pe parcursul zilei de 08.08.2023 s-a aflat acasă, nu a efectuat careva lucrări fiind în proces de ceartă cu un prieten din cauza la o membrană uzată. În interiorul garajului personal fumează şi permite în interiorul garajului fumatul".

15. Conform raportului de constatare tehnico-incendiar nr.27 din 15.08.2023, privind determinarea cauzei probabile şi focarului incendiului ce a avut loc la data de 09.08.2023 în obiectivul (garajul) ce aparține lui Roşca Lilian , s-a concluzionat că: 1) Focarul incendiului se află în interiorul garajului jos, în regiunea aflării motorului pe suportul din material combustibil (carton presat, cîrpe), în nemijlocita apropiere de autoturismul de model***** 2) Cauza probabilă de producere a incendiului „Imprudența în timpul fumatului", manifestată prin aruncarea ţigării de către proprietar/vizitator garajului pe podea, încălcările normelor şi regulilor de apărare împotriva incendiilor care au contribuit la izbucnirea şi dezvoltarea incendiului: fumatul în interiorul obiectivului, contrar pct.138 din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulilor generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova nr.847/2022; lăsarea la locul de muncă a materialelor de șters impregnate de ulei (pct.42 alin.(8) din Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulilor generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova nr.847/2022).

16. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție Seria MAI nr.06057722 din 11.08.2023, Roşca Lilian a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.263 alin.(l) din Codul contravențional şi sancționat cu amendă în cuantum de 30 u.c., ceea ce constituie 1 500 lei. În special a fost sancţionat pentru faptul, că la data de 09.08.2023 Roşca Lilian la domiciliu, desfăşura ilegal activitate de întreprinzător, şi anume reparaţia automobilelor.

17. Fiind audiat în cadrul respectivei cauze contravenţionale, Roşca Lilian a declarat că locuieşte în ***** împreună cu familia. La moment nu este angajat oficial în câmpul muncii dar repară automobile personale la domiciliul său. La data de 04.08.2023 cet.Lupaşco Crina a adus în gospodăria sa automobilul ei de model „***** 220" pe care l-a parcat în garaj. Cu ea a avut o înțelegere verbală ca el să repare caseta de direcţie de la automobil, el a fost de acord şi la data de 05.08.2023 a demontat piesa şi a dus-o în mun.Bălţi la reparaţie la „Spartan"SRL. La data de 09.08.2023, pe la ora 20.00, a intrat în casă, unde s-a culcat, iar pe la orele 01.11 a fost trezit de către soţia sa, Cantorscaia Tatiana care i-a comunicat că afară se aude zgomot. A ieşit afară şi a văzut că în garaj arde automobilul cet.Lupaşco Crina, imediat a telefonat la pompieri. Poate comunica că nu cunoaște de la ce s-a aprins acest automobil dar presupune că acest automobil avea probleme la sistemul electronic al motorului. Personal la acest automobil a demontat doar caseta de direcție, alte lucrări nu a făcut.

18. Conform răspunsului Primăriei satului ***** nr.190 din 30.08.2023, bunul imobil nr.cadastral 4362120.095, S-0,1662 ha, pe teritoriul căruia s-a produs incendiul aparține cu drept de proprietate cet.Roșca Natalia conform datelor din Registrul bunurilor imobile

deținut de Primărie, Roșca Natalia fiind mama cet.Roșca Lilian. Cet.Roșca Lilian prestează servicii de autoservice dar nu are înregistrată activitate de întreprinzător.

19. La caz constată în afara oricărui dubiu rezonabil că Roșca Lilian desfășoară activitate de întreprinzător manifestată prin prestarea serviciilor de reparație a automobilelor în mod ilegal, fapt demonstrat prin procesul-verbal cu privire la contravenție Seria MAI nr.06057722 din 11.08.2023, Roșca Lilian a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.263 alin.(1) Cod contravențional precum și răspunsul Primăriei satului Pîrlița, raionul Fălești nr.190 din 30.08.2023. Parțial această activitate este recunoscută și de Roșca Lilian însă cu mențiunea că automobilele pe care le repară îi aparțin. Astfel prestarea de către Roșca Lilian a serviciilor de reparație a automobilelor în mod inevitabil presupune o activitate legată de izvor de pericol sporit materializată prin exploatarea instalațiilor, mecanismelor.

20. La fel constată şi acel fapt că, la data de 04.08.2023, la recomandarea cet.Dolgopol Nicolae, Lupaşco Crina a transportat automobilul de model ***** în satul *****, anume în ograda imobilului unde Roşca Lilian prestează servicii de reparație a automobilelor. De asemenea, fară a avea studii şi pregătirea necesară, aspecte care au fost stabilite ulterior, Roșca Lilian a recepționat automobilul de model „***** *****, l-a examinat și a constatat că caseta de direcție necesită a fi reparată primind în acest sens și suma de 4 000 lei.

21. Prin urmare indică că aceste actele enumerate indică direct la omisiunea lui Roșca Lilian de a respecta regulile de securitate anti incendiară, permițând și personal fumând în imobilul în care presta serviciile de reparație a automobilelor ceea ce de fapt a și provocat incendiul. Și aceasta în pofida faptului că reclamanții au primit asigurări de la Roșca Lilian că caseta de direcție va fi reparată în termeni restrânși și calitativ.

22. Susține că, legătura cauzală dintre acțiunile și omisiunile lui Roșca Lilian și incendierea automobilului rezultă în mod cert din practicarea ilegală de către acesta a activității de întreprinzător, nerespectarea regulilor anti incendiare în special „imprudența în timpul fumatului”.

23. În corespundere cu prevederile art.2025 alin.(1) și (2) Codul civil, s-a solicitat încasarea sumei de 125 000 lei cu titlu de prejudiciu material cauzat prin incendierea automobilului, sumă care este reală și rezultă din contractul de credit nr.089751047 din 24.09.2022 precum și contractul de gaj nr.G-089751047 din 24.09.2023. Conform contractului de credit nr.089751047 din 24.09.2022, suma creditului constituie 115 500 lei, fiind acordată pe un termen de 60 luni, rata anuală a dobânzii fiind de 16,40%, mărimea ratei lunare fiind de 3 496 lei. Corespunzător, a fost stabilit un grafic de rambursare a creditului şi anume acesta urmează a fi achitat în 60 de rate a câte 3 496 lei, formată din dobânda contractuală şi capitalul achitat. În aşa mod, dobânda contractuală pentru perioada 09.08.2023 – 15.10.2023, constituie suma de 8 098,22 lei şi care în mod evident va spori.

24. Cu referire la prejudiciul moral, indică că automobilul a fost procurat pentru necesitățile stringente ale familiei și anume de a asigura transportarea copilului minor la instituția preșcolară din satul vecin întrucât în ***** o asemenea instituție nu funcționează. În acest sens incendierea automobilului, comportamentul sfidător a lui Roșca Lilian care de fiece dată încearcă să se eschiveze de la repararea prejudiciului prin nedorința acestuia de a aborda acest subiect, de a examina pretențiile expediate, le-au creat sentimente de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții normale și neputință, aflându-se într-o stare permanentă de frică, disconfort și retrăire, fiind în imposibilitate de a savura de modul obișnuit de trai și totodată incapabili de a se bucura în modul cuvenit de garanțiile prescrise de lege.

25. Reclamanții Lupașco Crina și Lupașco Nicolae solicită, încasarea de la Roșca Lilian a sumei de 125 000 lei cu titlu de prejudiciul material, a sumei de 8 098,22 lei cu titlu de dobândă contractuală, a sumei de 50 000 cu titlu de prejudiciu moral precum și tuturor cheltuielilor de judecată.

În cadrul ședinței de judecată pentru dezbateri judiciare:

26. Reclamanții Lupașco Crina, Lupașco Nicolae și avocatul Popa Alexandru, în ședința de judecată, au susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept invocate, solicitând admiterea acesteia cu încasarea de la Roșca Lilian a sumei de 125 000 lei cu titlu de prejudiciul material, a sumei de 8 098,22 lei cu titlu de dobândă contractuală, a sumei de 50 000 cu titlu de prejudiciu moral precum și cheltuielilor de judecată în sumă totală de 26 952,95 lei.

27. Pârâtul Roșca Lilian, în ședința de judecată, nu a recunoscut acțiunea formulată de reclamanți, indicând că cineva a dat foc automobilului sau a avut loc un scurtcircuit.

Aprecierea instanței:

28. Audiind explicațiile participanților la proces, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate şi raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spețа, instanța de judecată concluzionează de a admite parțial acțiunea, reieșind din următoarele considerente.

29. În temeiul art.240 alin.(1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

30. În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de judecată reține că în conformitate cu prevederile art.5 Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

31. Conform art.9 alin.(2) lit.f) Codul civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.*

32. Conform art.16 alin.(1) lit.(g) Codul civil, *apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.*

33. În conformitate cu art.19 alin.(1) Codul civil, în condiţiile legii, *persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel*. Alin.(2) *Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).* Alin.(5) *Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situaţia în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.*

34. Conform art.2013 alin.(1) Codul civil, *persoanele a căror activitate este legată de un izvor de pericol sporit pentru lumea înconjurătoare (exploatarea vehiculelor, a instalaţiilor, mecanismelor, folosirea energiei electrice, a substanţelor explozibile, efectuarea lucrărilor de construcţii etc.) au obligaţia să repare prejudiciul cauzat de izvorul de pericol sporit dacă nu demonstrează că prejudiciul se datorează unui eveniment prevăzut la art.2012 (cu excepţia cazurilor în care prejudiciul a survenit ca urmare a exploatării navelor aeriene)*

sau din intenţia persoanei vătămate. Alin.(2) *Obligaţia de reparare a prejudiciului revine persoanei care posedă izvorul de pericol sporit în baza dreptului de proprietate ori în alt temei legal sau persoanei care şi-a asumat paza izvorului de pericol sporit*. Alin.(5) *Prejudiciul cauzat posesorilor izvoarelor de pericol sporit ca rezultat al interacţiunii acestora se repară potrivit dispoziţiilor art.1998.*

35. Conform art.1998 alin.(1) Codul civil, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.*

36. Conform art.2022 alin.(1) Codul civil, *se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecinţa faptei acelei persoane ori consecinţa izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.*

37. Conform art.2025 alin.(1) Codul civil, *repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească.* Alin.(2) *În cazul deteriorării unui bun, despăgubirea va fi egală cu pierderea valorii bunului şi nu a costului reparaţiei dacă costul reparaţiei depăşeşte disproporţionat pierderea valorii. Această regulă se aplică animalelor doar dacă aceasta este oportună, avînd în vedere scopul pentru care animalul este ţinut.*

38. În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că, potrivit contractului de vânzare-cumpărare din 26.09.2022, reclamantul Lupașco Nicolae a procurat automobilul de model „*****”, numărul de înmatriculare ***** numărul de identificare (Vin) *****, anul fabricației 2002 (f.d.200).

39. Potrivit adeverinței din 20.12.2023 eliberată de IP„Agenția Servicii Publice”, conform datelor din Registrul de Stat al Transporturilor, mijlocul de transport „***** *****”, nr.de înmatriculare *****, anul fabricării 2002, caroserie nr.***** motor nr.*****, de la data de 26.09.2022 este înmatriculat cu drept de proprietate pe numele cet.Lupașco Nicolae. Subsecvent se confirmă că acest mijloc de transport nu este transmis în folosință temporară cu titlu gratuit, locațiune sau leasing (f.d.195).

40. Din actele cauzei cât și explicațiile părților date în cadrul ședinței de judecată urmează că, automobilul de model „*****” numărul de înmatriculare ***** la data de 04.08.2023 de către reclamanta Lupașco Crina a fost prezentat la domiciliul pârâtului Roșca Lilian de pe adresa ***** pentru efectuarea lucrărilor de reparație a casetei mecanismului de direcție, automobilul în cauză fiind parcat în construcția nefinisată cu un nivel (garaj) din ograda casei de locuit, pe canalul de servicii auto (groapa de revizie).

41. Actele cauzei mai atestă că, la data de 09.08.2023 către ora 00:30 s-a produs un incendiu în obiectivul (garajul) ce aparține pârâtului Roșca Lilian, locuitor al satului *****, în rezultatul căruia automobilul de model „***** *****, anul fabricației 2002, numărul de înmatriculare *****, proprietarul căruia este Lupașco Nicolae ce staționa în interiorul garajului a fost distrus de flăcări, fapt nenegat de partea pârâtă.

42. Potrivit actului de constatare a incendiului din 09.08.2023 întocmit de către Direcția Situații Excepționale Fălești, se constată că incendiul a izbucnit în interiorul garajului unde se afla automobilul, cauza probabilă de producere a incendiului fiind imprudența în timpul fumatului, persoana vinovată fiind proprietarul garajului, actul în cauză fiind contrasemnat inclusiv de pârâtul Roșca Lilian și nu a fost contestat (f.d.35-36).

43. Potrivit declarației din 09.08.2023, Roșca Lilian a comunicat că la data de 04.08.2023, la propunerea cet.Dolgopol Nicolae a primit pentru a repara automobilul ***** nr.de înmatriculare *****ce aparține cet.Lupașco Crina. A primit de la Lupașco Crina bani în sumă de 4 000 lei pentru piese și lucru efectuat. Careva activități comerciale sau prestarea serviciilor oficial nu face, doar periodic se adresează unele persoane după ajutor ce ține de careva defecțiuni ale automobilelor. Careva studii specializate în domeniul respectiv nu are. În timpul primirii automobilului dat a confirmat defecțiunea casetei de direcție, lipsa lichidului ATF în caseta de direcție din cauza uzării. La data de 05.08.2023 a efectuat lucrări de scoatere a casetei pentru a transmite la servis autorizat „Spartan" mun.Bălți. Alte lucrări ce ține de automobilul dat nu a efectuat. Astfel, de la momentul menționat până la depistarea incendiului automobilul se afla în garaj. Consideră că cauza posibilă de incendiere a automobilului poate fi careva defecțiune în sistemul electric al automobilului deoarece cablurile electrice au fost conectate la acumulator. A adăugat că careva lucrări ce reies din partea electronică a automobilului nu a efectuat. În ziua de 08.08.2023 careva lucrări cu focul deschis sau aparate termogeneratoare nu a efectuat (f.d.37-38).

44. Potrivit procesului-verbal de audiere a martorului din 09.08.2023, Roșca Lilian a declarat că locuiește la adresa indicată unde la data de 09.08.2023 înjurul orei 01.19 îl trezise soția sa Cotorscaia Tatiana care i-a comunicat că pocnește ceva afară. Dânsul a ieșit afară să vadă ce se întâmplă unde a văzut că arde mașina de model „**********" anul fabricației 2002 (f.d.31-32).

45. Potrivit procesului-verbal de audiere a martorului din 09.08.2023, Roșca Lilian a declarat că locuiește la adresa din ***** cu familia, la moment nu este angajat oficial în câmpul muncii dar repară automobile personale la domiciliul său. La data de 04.08.2023 cet.Lupașco Crina a dus în gospodăria sa automobilul ei personal de model***** pe care l-a parcat în garaj. Cu ea a avut o înțelegere verbală ca dânsul să îi repare caseta de direcție de la automobil. Dânsul a fost de acord și la data de 05.08.2023 a demontat piesa și a dus-o în mun.Bălți la reparație la SRL„Spartan". La data de 09.08.2023 pe la ora 20.00, a intrat în casă unde s-a culcat, pe la ora 01.11 a fost trezit de către soția sa care i-a comunicat că afară se aude zgomot. A ieșit afară și a văzut că în garaj arde automobilul cet.Lupașco Crina, imediat a telefonat la pompieri. Nu cunoaște de la ce s-a aprins acest automobil dar presupune că automobilul avea probleme la sistemul electronic al motorului. Dânsul personal la acest automobil a demontat doar caseta de direcție, alte careva lucrări nu a făcut (f.d.16-17).

46. De asemenea la data producerii incendiului din 09.08.2023 a fost întocmit și proces-verbal de cercetare la fața locului în care s-a menționat că în centrul garajului din partea stângă se află un automobil distrus complet de flacără, automobilul este amplasat deasupra șanțului de revizie, prin rămășițele arse au fost depistate o multitudine de mucuri de țigară (f.d.33-34).

47. Potrivit procesului-verbal de audiere a participanților din 10.08.2023, Roșca Lilian a declarat că pe parcursul lucrărilor în interiorul garajului dânsul fumează și permite în interiorul garajului fumatul (f.d.39-40).

48. La data de 11.08.2023 în privința pârâtului Roșca Lilian a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI ***** pe faptul că la data de 09.08.2023 acesta la domiciliu desfășura ilegal activitate de întreprinzător și anume reparație auto, fiind sancționat în temeiul art.263 alin.(1) Cod contravențional cu aplicarea sancțiunii contravenționale sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, echivalentul a 1500 lei (f.d.20).

49. Potrivit raportului de constatare tehnico-incendiar nr.27 din 15.08.2023 întocmit de Inspectoratul General pentru Situații de Urgență al MAI, Serviciul Prevenție al Secției Situații Excepționale r.Fălești, focarul incendiului se află în interiorul garajului jos, în regiunea aflării motorului pe suportul din materialul combustibil (carton presat, cârpe), în nemijlocită apropiere de autoturismul de model „***** *****” cu n/î *****. Cauza probabilă de producere a incendiului „Imprudența în timpul fumatului” manifestată prin aruncarea țigării de către proprietar/vizitatorul garajului pe podea”. Încălcarea normelor și regulilor de apărare împotriva incendiilor care au contribuit la izbucnirea și dezvoltarea incendiului: fumatul în interiorul obiectivului, contrar prevederilor pct.138 din HG nr.847/2022 pentru aprobarea Regulilor generale de Apărare împotriva incendiilor în RM; lăsarea la locul de muncă a materialelor de șters impregnate cu ulei (pct.42 alin.(8) HG nr.847 din 07.12.2022 pentru aprobarea Regulilor generale de Apărare împotriva Incendiilor în R.Moldova (f.d.41-52).

50. Potrivit plângerii adresată Inspectoratului de Poliție Fălești din 22.08.2023, Lupașco Crina a solicitat identificarea și întreprinderea măsurilor în vederea tragerii la răspundere penală a lui Roșca Lilian, locuitor al satului ***** precum și a proprietarului imobilului în care a izbucnit incendiul pentru ilegalitățile comise cu luarea unei decizii, în limita competenței (f.d.54-55). Iar, prin decizia despre rezultatul controlului din 07.09.2023, s-a încetat precăutarea materialului REI-2 nr.3864 din 22.08.2023, circumstanțele menționate fiind niște raporturi civile care sunt reglementate de legislația civilă, despre decizia în cauză reclamanta fiind informată prin răspunsul din 07.09.2023 (f.d.56,57-58).

51. Potrivit răspunsului Primăriei Pîrlița, raionul Fălești din 30.08.2023, urmează că bunul imobil pe teritoriul căruia s-a produs incendiul aparține cu drept de proprietate lui Roșca Natalia, conform datelor din registrul bunurilor imobile deținut de primărie, Roșca Natalia fiind mama lui Roșca Lilian. Roșca Lilian prestează servicii de autoservire dar nu are înregistrată activitate de întreprinzător (f.d.61).

52. La data de 03.11.2023 reclamanții Lupașco Crina și Lupașco Nicolae au expediat în adresa pârâtului Roșca Lilian o pretenție prin care au solicitat restituirea sumei de 125 000 lei cu titlu de prejudiciu material – costul automobilului incendiat, restituirea sumei de 4 000 lei achitată cu titlu de cost pentru serviciile ce urmau a fi prestate de către acesta și care vizau reparația casetei de direcție automobilului de model „**********”, n/î ***** anul fabricației 2002 precum și restituirea sumei de 8 098,22 lei cu titlu de dobândă contractuală achitată și calculată pentru perioada 09.08.2023-14.10.2023, asupra rezultatului examinării pretenției inclusiv deciziei luate, solicitându-se de a fi informați în termen de 5 zile de la data recepționării acesteia iar în cazul lipsei unui răspuns, chestiunile respective vor fi soluționate pe cale judecătorească, corespunzător cu achitarea tuturor cheltuielilor de judecare a cauzei, care urmează a fi puse în sarcina părții care a pierdut procesul (f.d.74-75).

53. Neprimind nici un răspuns la pretenția înaintată, reclamanții Lupașco Crina și Lupașco Nicolae, la data de 17.11.2023 au formulat prezenta cerere de chemare în judecată către Roșca Lilian solicitând încasarea sumei de 125 000 lei cu titlu de prejudiciu material, a sumei de 8 098,22 lei cu titlu de dobândă contractuală, a sumei de 50 000 cu titlu de prejudiciu moral precum și cheltuielilor de judecată.

54. Deci, analizând cuantumul probelor prezentate, ținând cont de normele legal citate prin prisma situației din speța dată, se atestă că, pârâtul Roșca Lilian desfășurând în mod ilegal activitate de întreprinzător manifestată prin prestarea serviciilor de reparație a automobilelor, fapt stabilit prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 11.08.2023 (f.d.20), precum și

declarațiilor pârâtului date la organele competente (f.d.16-17, 37-38, 39-40), a omis de a respecta regulile de securitate anti incendiară, or serviciile de reparație a automobilelor presupune o activitate de un izvor de pericol sporit, materializată prin exploatarea instalațiilor, mecanismelor.

55. La caz, actele cercetate supra indică direct la omisiunea pârâtului Roșca Lilian de a respecta regulile de securitate anti incendiară, prestând servicii de reparație a automobilelor, ceea ce de fapt a provocat incendiul din 09.08.2023 și a dus la distrugerea automobilului ce aparține reclamanților și care se afla în garajul pârâtului.

56. La caz, legătura cauzală dintre acțiunile și omisiunile pârâtului Roșca Lilian și incendierea automobilului reclamanților rezultă în mod cert din practicarea ilegală de către pârât a activității de întreprinzător, nerespectarea regulilor anti incendiare, în special imprudența în timpul fumatului.

57. Argumentele pârâtului cu privire la faptul că cineva a dat foc automobilului sau a avut loc un scurt circuit nu urmează a fi reținute or, potrivit raportului de constatare tehnico-incendiar nr.27 din 15.08.2023 întocmit de către Inspectoratul General pentru Situații de Urgență al MAI, Serviciul Prevenție al Secției Situații Excepționale r.Fălești, versiunea generării scurtcircuitului în rețeaua electrică a autoturismului la fel și versiunea generării incendiului ca urmare a aducerii sursei de foc din exterior au fost excluse, presupunându-se că proprietarul sau altă persoană care a avut acces în ziua curentă în garaj în urma imprudenței în timpul fumatului a aruncat un muc de țigară nestinsă ceea ce a adus incendierea materialelor combustibile prezente în zona focarului astfel concluzionându-se că cauza probabilă a generării incendiului este imprudența în timpul fumatului. De asemenea argumentul pârâtului precum că la automobil a avut loc un scurtcircuit urmează a fi respins și din considerentul că potrivit raportului de expertiză efectuat de către Centrul Național de Expertize Judiciare nr.158-161 din 05.02.2025, pe echipamentul electric al automobilului nominalizat semne materiale caracteristice funcționării în regim de avarie cu formarea sursei de aprindere a incendiului nu sunt prezente (f.d.110-124).

58. În contextul dat, se constată cu certitudine că, pârâtul Roșca Lilian, prin acțiunile sale, a cauzat un prejudiciu patrimonial reclamanților Lupașco Crina și Lupașco Nicolae, respectiv acesta este pasibil de răspundere de daune prin achitarea în favoarea reclamanților a costului automobilului incendiat din vina sa care i-a fost încredințat pentru a fi reparat.

59. Cu referire la cuantumul prejudiciului material care urmează a fi încasat din contul pârâtului instanța reține că, deși în contractul de vânzare-cumpărare anexat la materialele dosarului urmează că automobilul de model „***** ***** CDI” cu numărul de înmatriculare *****, anul fabricării 2002, s-a indicat prețul procurării de 10 000 lei (f.d.200), reieșind parametrii autoturismului respectiv, modelul, anul fabricării, cât și raportul nr.1904/25 privind evaluarea retrospectivă a prețului mediu de piață a vehiculului *****, numărul de înmatriculare XTX 049 (f.d.187-192), urmează că costul unui asemenea mijloc de transport este mult mai mare decât cel indicat în contract.

60. Așadar, potrivit cererii privind solicitarea unui credit auto, urmează că reclamantul Lupașco Nicolae a solicitat de la OCN„Easy Credit”SRL acordarea unui credit în valoare de 6 000 euro pe un termen de 60 luni, în cererea respectivă fiind indicată informația despre autoturism propus în gaj: marca *****, model E Class, preț vânzare – 6 500 euro, avans (aport propriu) – 500 (f.d.173).

61. Astfel, între OCN„Easy Credit”SRL și Lupașco Nicolae la data de 24.09.2022 a fost încheiat contractul de credit nr.089751047, potrivit căruia OCN„Easy Credit”SRL s-a obligat să

acorde lui Lupașco Nicolae un împrumut în valoare de 115 500 lei, iar Lupașco Nicolae s-a obligat să ramburseze suma împrumutată în 60 rate lunare egale a câte 3 496 lei fiecare, începând cu data de 15.10.2022 (f.d.62-67).

62. În partea 1 „Condiții speciale" ale contractului de credit respectiv, sunt specificate datele bunului gajat (autovehicul): marca *****model/culoare ***** Roșu, anul producerii/cap.motor – 2002, *****/Motorină, Vin/parcurs – *****, prețul de vânzare – 125 100 lei, valoarea de gaj (evaluat de părți) – 115 500 lei, număr de înmatriculare ***** (f.d.62).

63. În vederea asigurării restituirii împrumutului și achitării obligațiilor de plată, Lupașco Nicolae în calitate de debitor gajist a gajat autoturismul de marca ***** model ***** cu numărul de înmatriculare *****în favoarea OCN„Easy Credit"SRl conform contractului de gaj nr.G-089751047 din 24.09.2022 potrivit secțiunii 1.02 „Valoarea Bunului Gajat"al căruia, părțile au stabilit de comun acord valoarea bunului gajat la suma de 115 500 lei (f.d.68).

64. În circumstanțele enunțate, având în vedere că la încheierea contractelor de credit și gaj, reclamantul Lupașco Nicolae a stabilit de comun acord cu creditorul valoarea automobilului de model „***** CDI" anul fabricației 2002, numărul de înmatriculare ***** în mărime de 115 500 lei, instanța ajunge la concluzia de a încasa din contul pârâtului Roșca Lilian, în beneficiul reclamanților Lupașco Crina și Lupașco Nicolae, a prejudiciului material ce reprezintă costul automobilului incendiat în mărime de 115 500 lei. Mai mult, anume această sumă de bani a fost contractată de reclamant și eliberată ultimului prin dispoziția de plată nr.1 108 din 26.09.2022 (f.d.174).

65. Urmează de reținut și faptul că, deși în cererea de acordare a creditului și contractul de credit este indicat prețul de vânzare a automobilului de 125 100 lei (6 500 euro), avans (aport propriu) – 500, această sumă nu este confirmată prin nici un înscris. Mai mult, automobilul a fost procurat în anul 2022, iar incendiul a avut loc în anul 2023, prin urmare urmează a fi luată în calcul și uzura.

66. Cu referire la pretenția reclamanților referitor la încasarea din contul pârâtului a dobânzii contractuale, instanța reține că, potrivit contractului de credit nr.089751047 din 24.09.2022, suma creditului acordat reclamantului Lupașco Nicolae a constituit 115 500 lei, fiind acordată pe un termen de 60 luni, rata anuală a dobânzii fiind de 16,40%, mărimea ratei lunare fiind 3 496 lei. Corespunzător a fost stabilit un grafic de rambursare a creditului și anume acesta urmând a fi achitat în 60 rate a câte 3 496 lei formată din dobânda contractuală și capitalul achitat.

67. Reclamanții pretind încasarea dobânzii contractuale pentru perioada 09.08.2023 – 15.10.2023 în sumă de 8 098,22 lei.

68. Instanța de judecată explică că, dobânda contractuală este o obligație ce derivă dintr-un contract de împrumut sau de credit, de regulă, se plătește de către împrumutat băncii/creditorului, în schimbul folosirii sumei de bani. Prin urmare, dobânda contractuală nu poate fi cerută de către reclamanți decât dacă pârâtul a încheiat cu ei un contract care conține o astfel de clauză.

69. La caz, contractul de credit a fost încheiat între reclamantul Lupașco Nicolae și OCN„Easy Credit"SRL, astfel dobânda este datorată băncii dar nu reclamanților, prin urmare, pârâtul nu este parte în acel contract de credit încheiat între Lupașco Nicolae și OCN„Easy Credit"SRL, dobânda contractuală reprezentând un cost asumat voluntar de reclamant.

70. Instanța mai atestă că, distrugerea automobilului în timpul reparației atrage răspunderea civilă a reparatorului. Prin urmare, instanța a concluzionat că pârâtul este obligat la plata unor despăgubiri (costul automobilului incendiat) dar nu a dobânzii contractuale dintr-un alt raport juridic (cu banca).

71. În circumstanțele expuse instanța ajunge la concluzia de a respinge pretenția reclamanților cu privire la încasarea din contul pârâtului a dobânzii contractuale or, pârâtul nu este parte în contractul de credit, dobânda nefiind un prejudiciu direct și necesar la fel fiind un cost asumat de reclamant față de bancă, indiferent de faptele pârâtului.

72. Cu referire la pretenția reclamanților cu privire la încasarea din contul pârâtului a prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei urmează de reținut prevederile art.2036 alin.(1) Codul civil potrivit cărora, *în cazul în care persoanei i sa cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri*. Alin.(2) *Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.* Alin.(4) *Dacă legea nu prevede altfel, simpla constatare a încălcării unui drept sau interes recunoscut de lege fără plata de despăgubiri oferă satisfacţie echitabilă persoanei vătămate doar cînd aceasta corespunde cu natura dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat şi persoana vătămată astfel va putea obţine o valoare nepatrimonială superioară prejudiciului moral suferit.*

73. Conform art.2037 alin.(1) Codul civil, *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate*. Alin.(2) *Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate.* Alin.(3) *La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.*

74. Este important de menționat că prejudiciul moral se referă la o lezare adusă drepturilor nepatrimoniale, neeconomice ale persoanei, provenind din atingerea adusă acelor valori sau atribuite ale individului care îi definesc personalitatea.

75. Prejudiciul moral poate fi definit ca o totalitate de suferințe fizice și psihice pe care le suportă persoana în urma acțiunilor ilicite săvârșite de autorul prejudiciului, respectiv acesta urmează a fi compensat numai atunci când a fost cauzat prin fapte ce lezează drepturile personale nepatrimoniale ale persoanei vătămate. Or, există un raport direct între natura valorilor lezate și natura prejudiciului pretins a fi cauzat. Astfel, prejudiciul este de natură morală numai în cazul în care este urmarea încălcării valorilor de aceiași natură. Reiterând, se poate concluziona că prejudiciul moral se compensează doar în cazul în care fapta ilicită care a adus atingere drepturilor patrimoniale a fost culpabilă.

76. Compensarea prejudiciului moral urmărește scopul de a repara de fapt prin echivalent bănesc suferințele psihice şi fizice cauzate de făptuitor, astfel încât cuantumul acesteia trebuie să fie echitabil şi proporțional suferințelor cauzate, adjudecarea unei sume ce ar depăși aceste principii fiind contrară Legii şi constituind o îmbogățire fără justă cauză.

77. Reieșind din materialele cauzei, instanța atestă că, reclamanții nu au prezentat probe pertinente și concludente, înscrisuri justificative care ar confirma, existența faptei prejudiciabile în sensul art.2036 Cod civil, adică existența prejudiciului moral, precum și legătura cauzală dintre delictul produs și paguba nonpatrimonială presupus pricinuită, astfel că nu a fost confirmată necesitatea compensării prejudiciului moral și anume prin ce se exprimă dauna morală (care suferințe fizice sau psihice), or, conform prevederilor art.118 alin.(1) Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

78. Subsecvent, prejudiciul moral se compensează numai atunci când a fost cauzat prin fapte ce lezează drepturile personale nepatrimoniale ale persoanei vătămate. Rezultă că nu există un raport direct între natura valorilor lezate şi natura prejudiciului. Astfel, prejudiciul este moral numai dacă este urmarea încălcării unor valori de aceeași natură.

79. În conformitate cu prevederile art.121 Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

80. În consecință, conform art.130 alin.(1) Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

81. Având în susţinere dispoziţiile legale sus menţionate, analizând toate probele în ansamblu, din punct de vedere al veridicităţii şi pertinenţei acestora, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată înaintată de Lupașco Crina și Lupașco Nicolae către Roșca Lilian privind încasarea prejudiciului material și moral, dobânzii contractuale urmează a fi admisă parțial.

82. În raport cu pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată denotă că, potrivit art.82 Codul de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei*.

83. Conform art.83 alin.(1) Codul de procedură civilă (în vigoare la data înaintării acțiunii), *taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.* Alin.(2) *În acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat.*

84. Potrivit art.2 alin.(1) pct.1) din Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03.12.1992 (în vigoare la data înaintării acțiunii), *taxa de stat se încasează pentru cererile de chemare în judecată.*

85. Potrivit art.3 alin.(1) lit.a) din Legea taxei de stat nr.1216-XII din 03.12.1992 (în vigoare la data înaintării acțiunii), *tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele cuantumuri: a) pentru cererile de chemare în judecată, privitor la litigiile cu caracter patrimonial - 3% din valoarea acţiunii sau din suma încasată, dar nu mai puţin de 150 lei şi nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice şi nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50000 lei de la persoanele juridice.*

86. Conform art.94 alin.(1) Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează*

cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

87. Potrivit art.83 alin.(1) Codul de procedură civilă, *taxa de stat este o sumă de bani care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.*

88. După cum rezultă din materialele cauzei, la depunerea acțiunii în instanța de judecată reclamanții Lupașco Crina și Lupașco Nicolae au achitat taxa de stat în sumă de 4 092,95 lei, fapt confirmat prin ordinul de încasare a numerarului nr.20027671 (f.d.2).

89. Potrivit ordinului de încasare a numerarului nr.21073013 din 14.12.2023, pentru eliberarea adeverinței cu date din Registrul de Stat al Transporturilor, reclamanții au achitat suma de 260 lei (f.d.150).

90. Potrivit ordinului de încasare a numerarului nr.22533685 din 18.01.2024, pentru efectuarea expertizei judiciare reclamanții au achitat 12 600 lei (f.d.151).

91. În acest sens, ținând cont de cuantumul pretențiilor admise, instanța va dispune încasarea cheltuielilor de judecată pentru taxa de stat din contul pârâtului, în beneficiul reclamanților proporțional pretențiilor admise din acțiune, în mărime de 3 465 lei, cheltuielile pentru eliberarea adeverinței cu date din Registrul de Stat al Transporturilor în sumă de 260 lei precum și cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 12 600 lei, iar în total 16 325 lei.

92. În conformitate cu art.90 lit.i) Codul de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistenţă juridică*.

93. În conformitate cu art.96 alin.(1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile*. Alin.(1^1) *Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat*.

94. Conform art.63 alin.(4) al Legii cu privire la avocatură nr.1260-XV din 19.07.2002, *cheltuielile suportate de client în legătură cu acordarea de către avocat a asistenţei juridice la apărarea drepturilor şi intereselor lui legitime în cauzele penale, civile şi administrative urmează a fi compensate integral şi proporţional cerinţelor admise (respinse) de partea adversă.*

95. Astfel, pornind de la practica CEDO, cheltuielile de asistenţă juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidenţiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaţilor (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidenţă, emisă pentru clienţi-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislaţie; listă detaliată a actelor/acţiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful şi orarul).

96. Pentru determinarea cuantumului compensaţiei acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ţine cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speţă; aportul avocatului la soluţionarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistenţa (cunoştinţe tehnice speciale, cunoaşterea profundă a unor reglementări de profil, cunoaşterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienţi specifici etc.); faptul în ce măsură munca

avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alt/e dosare; rezultatul obţinut; restricţiile de timp impuse de client şi de circumstanţele cauzei; natura şi durata relaţiei dintre avocat şi client; experienţa, reputaţia şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obţinute în cauză; alţi factori, la discreţia instanţei.

97. Totodată, în jurisprudenţa constantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin şi alţii versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câştigat procesul nu va putea obţine rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea şi caracterul lor rezonabil.

98. Potrivit mandatului seria MA nr.1698989 din 14.08.2023, anexat la materialele dosarului, avocatul Popa Alexandru, în conformitate cu contractul de asistență juridică nr.76 din 14.08.2023, este împuternicit să acorde asistență juridică în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de către Lupașco Crina și Lupașco Nicolae împotriva lui Roșca Lilian privind încasarea prejudiciului material și moral în cadrul Judecătoriei Bălți (f.d.3).

99. Astfel, la materialele cauzei reclamanții au prezentat bonul de plată Seria PL nr.502423 din 14.08.2023, în sumă de 10 000 lei (f.d.149), cheltuieli care se pretind a fi încasate din contul pârâtului.

100. Prin urmare, reieșind din soluția adoptată pe caz, analizei atât a acțiunilor realizate de către reprezentantul reclamantului – avocatul Popa Alexandru în coraport cu obiectul cauzei referitor la încasarea prejudiciului material, moral, dobânzii contractuale, instanța ajunge la concluzia că, suma de 5 000 lei pentru cheltuielile de asistență juridică suportate de către reclamanți, este una rezonabilă și reală pentru a fi încasată de la pârât, proporțional părții admise din pretenții

101. În conformitate cu art.238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Lupașco Crina și Lupașco Nicolae către Roșca Lilian cu privire la încasarea prejudiciului material, moral, dobânzii contractuale și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Roșca Lilian în beneficiul lui Lupașco Crina și Lupașco Nicolae prejudiciul material în mărime de 115500 (una sută cincisprezece mii cinci sute) lei.

Se încasează de la Roșca Lilian în beneficiul lui Lupașco Crina și Lupașco Nicolae suma de 21325 (douăzeci și una mii trei sute douăzeci și cinci) lei, drept compensare a cheltuielilor de judecată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălţi, sediul Central.

Președintele ședinței,
Judecător **Eduard Balan**